

**VERENIGINGSBLAD VAN DE
FEDERATIE VAN
AMSTERDAMSE
AMATEURTUINDERS**

DE FEDERATIE

IN DIT NUMMER O.A.

INTERVIEW: HILTJE BERKENBOSCH

HEERMOES: ONKRUID OF...

TUIN- EN NATUUR TELEVISIEGIDS

DE SPECHT

EEN FEEST OM BINNEN TE KOMEN

GASSLANGEN EN TEKEN

WERKZAAMHEDEN BUITENSINGEL

RECEPT: PESTO

MEI 2017

JAARGANG 62

Lentegevoel

April doet wat-ie wil en dat hebben we geweten! Maar... in mei leggen alle vogeltjes een ei, dus dan moet het toch snel goed komen?

Hoop doet leven, en in dit meinumner nemen we daar alvast een voorschotje op met optimistische verhalen en een open oog voor de wonderen der natuur. Bovendien is 1 april voorbij, en nemen we u de rest van het seizoen niet meer in de maling. Dat overkwam Wieger Bakker en Robbie de Wilde sowieso al niet, want zij hadden direct door waar de redactie u had bedot. Lees de onthulling! De heren hielden er een lekker flesje Federatie-wijn aan over, en een stralende blik.

Ook Hiltje Berkenbosch straalde tijdens ons interview, maar dat doet ze waarschijnlijk altijd. Enthousiast als een jonge meid wervelt zij door het leven, wat aantekelijk werkte op het lentegevoel.

Mocht er toch nog een kil dagje langskomen, dan biedt het handige overzicht van Peter Oosterhout uitkomst: hij verzamelde alle radio- en tv-programma's over natuur- en tuinonderwerpen in een overzichtelijke gids, speciaal voor Federatiegenoten. Zo geniet je ook van de bloemetjes en de bijtjes als buiten zitten geen optie is.

Verder wat informatie over de IVN, Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, waar je als lid (voor slechts €2,- per maand) heel veel waar voor je geld krijgt en jouw liefde voor de natuur ongetwijfeld verder zal groeien.

Wat een weelde allemaal... Zelfs poreuze gasslangen en griezelige teken hoeven geen narigheid op te leveren – zolang je de tips van pagina 8 maar opvolgt.

Hetzelfde geldt voor de tips van Evert Kuijt, die aanvankelijk vreesde, nooit meer van het hardnekkige heermoesgewas in zijn tuin af te komen. Uiteindelijk is het toch gelukt. Met tromgeroffel van de specht als beloning!

Wilt u al dit goede nieuws op gepaste wijze vieren, laat uw hapje en drankje dan vergezeld gaan van een zelfgemaakte Pesto, zoals omschreven door Lejo Noorlander. Plus een toast op een mooie zomer!

Emma Veenstra

Beste Leden,

Het Bestuur wenst een ieder heel veel tuinplezier deze zomer, en hoopt dat de weergoden ons goed gezind zullen zijn.

De goede sfeer op de tuin is merkbaar aanwezig, dat zie je gewoon op de paden tijdens het algemene werk op de zaterdag: iedereen is vriendelijk en vrolijk tegen elkaar.

Houden zo! Als we dan ook nog zorgen, eventuele overlast voor elkaar te beperken, wordt het deze zomer vast weer goed toeven op ons tuinencomplex. Mocht u toch iets signaleren wat 'het daglicht niet verdragen kan', licht het bestuur dan ten allen tijde in. Alleen op die manier kunnen we het prettig, veilig en gezellig houden voor iedereen.

Als bestuur hopen we u te mogen begroeten op de

ALGEMENE LEDEN VERGADERING
zaterdag 20 mei 2017
vanaf 13.00 uur
in onze mooi gerenoveerde verenigingshuis.

Bart Verburg, voorzitter

COLOFON

Het verenigingsblad van de federatie verschijnt 6 x per jaar (april - mei - juni - juli/augustus - september - december)

Redactie: Emma Veenstra, Evert Kuijt en Peter Oosterhout (opmaak en lay-out) - Bijdragen deze maand van Carry Bennink, Max Paumen en Lejo Noorlander

Alleen maar Tienen!

EEN INTERVIEW MET HILTJE BERKENBOSCH

De tuin van Hiltje Berkenbosch (172) is de enige tuin waar, in vierkante meters gerekend, meer grind ligt dan officieel is toegestaan. Maar het is dan ook een unieke, Japanse tuin, die ooit een prijs wist te verwerven.

Tien jaar geleden kocht Hiltje dit juweel, dolenthou-siast. Maar als nieuwe bewoonster kreeg ze prompt de toenmalige Tuincommissie op haar dak, zwaaiend met de reglementen. Zoveel grind, dat mocht niet! Zou ze dit prachtige kunstwerk echt teniet moeten doen? Ze tekende bezwaar aan, wees op de schoonheid van de tuin en de gewonnen prijs. "En ik zei erbij dat ik het hogerop zou zoeken". Gelukkig bleek de Commissie voor rede vatbaar. "Sterker nog", zegt Hiltje giechelend, "de tuin *mag* niet eens meer worden veranderd - ook niet bij eventuele verkoop. Daar heb ik voor moeten tekenen. Dit is en blijft voor eeuwig een Japanse siertuin."

En dat is maar goed ook. Japanse tuinen zijn qua stijl heel specifiek, en tegelijkertijd uniek. De drie basis-elementen -water, steen en de kleur groen- staan symbool voor leven, rust en natuur. Er zit een weloverwogen filosofie achter. Toch besluiten we, daar nu nog niet nader op in te gaan. Het is medio april en te vroeg om de tuin al in volle glorie te kunnen tonen. "Zullen we dat later in het seizoen doen?" Afsproken! Inclusief filosofie en andere tuin-gerelateerde aspecten. Vandaag richten wij ons op Hiltje zelf!

WERVELWIND

Hiltje: één bruisende wervelwind, ondanks haar 'gevorderde leeftijd'. Hoeveel jaar ze precies is? Dat zeggen we lekker niet - sommige mensen blijven gewoonweg eeuwig jong. Sinds haar pensioen heeft ze het drukker dan ooit met besturen, commissies en de sleutels van zes burens, die regelmatig op vakantie gaan - zonder hun planten, post en poezen. Geboren op Texel, uit Friese ouders, was ze de derde op rij in een groot gezin. "Mijn vader werkte aan de overkant als waterbouwkundig ingenieur, en kwam alleen de weekends thuis. Dan ging er hij meteen tegenaan in de tuin!"

Die placht hij rijkelijk met gif te bestrooien. "Hij was dol op gif! Wisten wij veel... Maar bij het bespuiten van de appels verschrompelden wel de tulpen ineens!"

Pa kweekte ook andijvie, waar hij vrouwlief gul van voorzag. "Maar dan maaide hij pal daarnaast het gras, en zaten al die kroppen vol sprietjes! Mijn moeder zei niks, kieperde alles in de vuilnisbak en kocht bij de groenteman nieuwe andijvie. Eet smakelijk!" Tijdens de oorlog konden ze dankzij hun groentetuin goed overleven. "En mijn naam werd in tuinkers gezaaid."

Zoals Hiltje het nu vertelt, lijkt het een prachtige, liefdevolle jeugd. Dat was het ook, maar toen ze 15 was vertrokken haar ouders met de jongste kinderen naar Indonesië, voor vijf jaar. Hiltje bleef achter met een bescheiden toelage. Eerst bij de burens, een katholiek gezin met 12 kinderen, waar men niet op een turfje meer of minder keek.

Later kwam ze bij haar iets oudere zusje van 18 terecht.

"Ik deed Mulo-B. In totaal 18 vakken, waaronder scheikunde en alles voor je middenstandsdiploma. Met wiskunde had ik geen moeite, maar taal was een drama! Ik ben dyslectisch, maar dat verschijnsel had toen nog geen naam."

CARRIÈRE

Na de Mulo wilde Hiltje medisch analist worden. Ze had er de juiste papieren voor, maar vanwege een chronisch tekort aan verpleegsters eiste het ziekenhuis, dat ze eerst twee jaar als 'zuster' aan de slag ging. Wáát?? "Ik vond het je reinste manipulatie, en ben zó weggelopen!"

Zestien jaar, en al gezegend met een krachtige, Friese koppigheid. Maar wat nu? Op de terugweg huilde ze tranen met tuiten. Tot ze bij een pastorie dat bordje zag hangen: 'Problemen? U kunt hier terecht.' Spontaan belde ze aan. De vrouw des huizes ontving haar hartelijk. En... wist direct een oplossing! "Waarom word je geen apothekersassistente?" Ze regelde het ter plekke.

Voortaan werkte Hiltje twee dagen per week in de apotheek, in ruil voor een opleiding. "Je verdiende niks, het was vooral een status-verlenend beroep voor 'gegoede meisjes'. Want in die tijd dacht men: 'ach, ze gaan toch wel trouwen'. En meestal was dat ook zo."

Zelf trouwde Hiltje op haar 30ste. Toen werkte ze al 10 jaar in Amsterdam, en dat bleef ze doen. "Ik heb mijn baan altijd als zinvol ervaren. Veel producten, zoals incontinentiemateriaal, testte ik zelf eerst uit. Dankbaar werk!"

Hiltje kreeg één zoon, maar haar huwelijk hield ze na 10 jaar voor gezien. "Het was de hippie-tijd, vrijheid blijheid, en mijn man ging vreemd bij het leven! Dat was ik uiteindelijk zat."

'TWEDE HUISJES'

Wat bleef, was telkens weer de natuur. Hiltje heeft meerdere 'tweede huisjes' gehad. Eerst een arbeiderswoning in Friesland. "Voor 3000 gulden gekocht van m'n pake (= opa). Met een leuke bedstee, maar daarin mochten we van de gemeente niet slapen. Dat kwamen ze specifiek controleren. Waarom? Geen idee... Nieuwe 'hygiënische' reglementen!" Na 10 jaar (het was toch wat ver van Amsterdam) verkocht ze het huisje voor 40.000 piek. -Ook leuk voor haar ex, die de helft daarvan opstreek. Hiltje kocht nu een volkstuin in Driemond, in het mooie Linnaeuspark. "Ik wilde altijd buiten kunnen zijn!" Maar ja, ze werkte fulltime. "En dan 11 km fietsen voor een krop sla?" Ze hield het desondanks opnieuw 10 jaar vol.

En toen, na haar pensioen, kwam De Federatie. Eerst in een 'waardeloos' huisje, een miskoop, maar daarna in haar huidige paradijsje.

Ook deze Japanse tuin heeft ze inmiddels 10 jaar, "maar hier blijf ik voor de rest van mijn leven!" Het grasveld bij de sloot werd omgetoverd tot een vruchtbare moestuin. En het lúkt ook allemaal. "Behalve vorig jaar. Toen ben ik van de fiets gevallen en moest ik een tijd op krukken lopen. Dat schoot niet op."

Nu zit ze weer vief op haar hurken. En deelt, vanuit die houding, graag wat tips met haar medetuinders: 1- Snijd de bodem uit je lege, plastic melkpakken en gebruik ze als mini-kasjes.

2- Konijnen kun je weren met vitrage!

3- Word je stijver? Koop een knielbankje, dat omkeerbaar is tot krukje. "Hornbach heeft ze ook van hout!"

Ach Hiltje, van mij mag je naam in goud worden geschreven...

tekst en foto's: Emma Veenstra

FEDERATIE TUIN- EN NATUUR TELEVISIE-GIDS

Uiteraard zijn we niet altijd bezig in de tuin! Zeker niet als het vies, nat en koud is. Om dan toch een beetje met tuin-en-natuur bezig te zijn, hebben we hier de gegevens van TV-programma's verzameld. Onder voorbehoud natuurlijk.

Altijd geldt: check voor u gaat kijken of luisteren nog even in uw programma-blad of op TVgids.nl

Heeft u hierop aanvullingen of correcties, stuur dan een mail naar redactie.federatie@gmail.com

Peter Oosterhout

TELEVISIE

DAG	TIJD	ZENDER	PROGRAMMA	THEMA
ZATERDAG	09:30-10:00	Nederland 1	Vroege Vogels	Algemeen Natuur
	10.30-11.00	RTL 4	Groene Handen	Tuinieren en natuur
	14.00-14.30	BBC 2	Gardeners' World	Tuinieren (Engels)
	17.00-18.15	SBS 6	Rob's grote tuinverbouwing	Tuinieren
	18.15-18.55	RTL 4	Eigen Huis en Tuin	Wonen en tuinieren
ZONDAG	08.00-08.30	BBC 2	Gardeners' World	Tuinieren (Engels)
	09.35-10.25	RTL 4	Eigen Huis en Tuin	Wonen en tuinieren
	09.50-11.00	SBS 6	Rob's grote tuinverbouwing	Tuinieren
	17.30-18.00	RTL 4	Groene handen	Tuinieren en natuur
MAANDAG	15.50-16.40	België 1	Nature's weirdest events	Natuur
	16.45-17.30	BBC 1	Garden Rescue	Tuinieren (Engels)
	16.50-17.50	Nederland 2	Natuur op 2	Natuur
	19.20-19.55	Nederland 2	Groen Licht	Duurzaamheid
	21.00-22.00	BBC 2	Nature's weirdest events	Natuur (engels)
DINSDAG	14.00-14.25	Nederland 2	Groen Licht	Duurzaamheid
	16.45-17.30	BBC 1	Garden Rescue	Tuinieren (Engels)
	16.50-17.50	Nederland 2	Natuur op 2	Natuur
	19:20-19:55	Nederland 2	Vroege Vogels	Algemeen Natuur
WOENSDAG	16.45-17.30	BBC 1	Garden Rescue	Tuinieren (Engels)
	16.50-17.50	Nederland 2	Natuur op 2	Natuur
DONDERDAG	16.45-17.30	BBC 1	Garden Rescue	Tuinieren (Engels)
	16.50-17.50	Nederland 2	Natuur op 2	Natuur
	20.30-21.25	Nederland 1	Helden van de wildernis	Natuur en duurzaamheid tot half mei
VRIJDAG	10:00-10:30	Nederland 2	Vroege Vogels	Algemeen Natuur
	16.40-17.45	Nederland 2	Natuur op 2	Natuur
	16.45-17.30	BBC 1	Garden Rescue	Tuinieren (Engels)
	20.30-22.30	RTL 8	Life Stories	Natuur

RADIO

DAG	TIJD	ZENDER	PROGRAMMA	THEMA
Zondag	07:00-10:00	NPO Radio 1	Vroege Vogels	Algemeen Natuur

1-APRIL

PRIJSVRAAG

In het nummer van April stond in het voorwoord van de redactie een 1-april prijsvraag. De bedoeling was om er achter te komen welke items in het blad als 1-april-grap moesten worden gezien.

Ten eerste waren er bij het artikel van Marco Overbeek "Bij Koninklijk Besluit" twee foto's geplaatst die toch wel erg verdacht waren. Koningin Juliana op bezoek bij De Federatie EN een merkwaardig document, beide ter beschikking gesteld door ene "Leen Apri", waren inderdaad uit de fantasiekoker gekomen.

Overigens was het verdere artikel van Marco natuurlijk WEL waar; De Federatie heeft een Koninklijke Goedkeuring.

De tweede 1-april-grap was de zogenaamde naamsverandering van het Maarts Violtje naar April (F)iool. Het engelse woord voor 1-april-grap is namelijk April Fool...

WINNAARS

We waren een beetje bang dat er niet zou worden gereageerd, toch hebben Wieger Bakker en Robbie de Wilde van huisje 105 ons geschreven.

"Hmmm ... misschien toch nog enkele 'flauwigheden' ontdekt in het aprilnummer van De Federatie. Ik denk een April Fool(s day) grap te herkennen in de nieuwe naam van de viool: April Viool? Werkelijk? Of is het April Fool? En de twee archiefstukken bij het ware verhaal, allebei gedateerd op 1 april 1964. Wij, Wieger en Robbie, bij de gratie Gods ... denken van niet. Met vriendelijke groet, Wieger Bakker en Robbie de Wilde."

Wieger en Robbie ontvangen dan ook een fles witte wijn; een Chardonnay Colombard (zie foto).

Peter Oosterhout

Een feest om binnen te komen!

Het tuinseizoen is alweer een maand geleden begonnen, maar voor de winterploeg onder leiding van Peter Hendriks begint dit seizoen nooit, omdat het eigenlijk nooit stopt! En dat is te zien ook.

Wanneer je 's winters over het park loopt, zie je dat er bomen worden gesnoeid en dat er gemaaid wordt, en dit jaar stonden er plotseling ook her en der enorme plantenbakken over De Federatie verspreid! Onder meer bij de ingang aan de achterkant, bij de kleine parkeerplaats. In januari en februari was er nog niet veel fleurigs te bekennen, maar begin maart kwamen de eerste groene stengeltjes boven de grond en sinds begin april staat alles in bloei. Het is een genot om daar door het hek te lopen. Niet alleen ik, ook andere tuinders staan graag even stil bij zoveel moois. Daarom is het eerste complimentje van dit jaar bestemd voor de tuincommissie en ook zeker voor de winterploeg. Wie volgt?

foto en tekst: Evert Kuijt

IVN: BELEEF DE NATUUR

Tuinders zijn natuurliefhebbers, en toch blijkt nog niet iedereen gehoord te hebben van de IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid), waarin tal van vrijwilligers actief zijn.

De vereniging telt op dit moment zo'n 18.000 leden, verdeeld over 174 plaatselijke afdelingen. Daarnaast is er de Stichting IVN, waar beroepskrachten werken. Zij beschikken onder meer over een Kennis- en Innovatiecentrum en ondersteunen waar nodig de eigen vrijwilligers, maar ook vele andere natuurorganisaties. Alles in het belang van (het behoud van) onze natuur!

Logo van de IVN

De afgelopen maand ben ik lid geworden van de afdeling Amsterdam, en ik stond meteen versteld van al het werk dat daar verzet wordt en wat je allemaal krijgt voor je lidmaatschap van slechts €2,- per maand (meer doneren mag ook)!

Allereerst een eigen blad, 'De Groenbewuste Amsterdamer' genaamd, met daarin -naast allerlei leuke en informatieve verhalen- ook tal van tips en activiteiten, die voor natuurfans zoals wij nauwelijks te versmaden zijn. Neem de cursussen en lezingen over de meest uiteenlopende natuuraspecten; of de wandelingen onder enthousiaste, professionele begeleiding. En dat allemaal gratis of voor een habbekrats.

In mei staan er, alleen al in Amsterdam, o.a. zes verschillende wandelingen en excursies door parken en tuinen gepland, waarbij je dankzij (gediplomeerde) IVN-natuurgidsen meer te weten komt over bijvoorbeeld medicinale planten, hommels en bijen, vlinders, bomen en ga zo maar door. Iedere IVN-afdeling kent trouwens weer andere accenten. Nieuwsgierig geworden? Google dan even op 'IVN afdeling Amsterdam', en je zal stuiteren van verbazing over zoveel menselijke inzet voor onze natuur! Lid worden is bijna een must...

Emma Veenstra

Van Gas slang

TOT EN MET TEEK

Gaslangen: let op jaar van productie en evt. NEN-nummer

De redactie komt het liefst in elk nummer met nieuwe, verrassende onderwerpen op de proppen.

Toch zijn er bepaalde thema's, die elk jaar terug keren. Gewoon omdat ze belangrijk zijn of omdat ze een zekere, collectieve organisatie vereisen. Zo melden we aan het eind van het seizoen traditiegetrouw hoe je de waterleiding moet afsluiten om bevriezing te voorkomen; dat er weer gebaggerd zal worden; dat je je meterstanden moet doorgeven et cetera.

Ook het voorjaar heeft zijn eigen issues, dingen waar bijna niet aan te ontkomen valt. Maar... we houden het dit keer liefst zo kort mogelijk. Ook omdat via onze website (www.defederatie.net) alle eerder uitgekomen nummers opnieuw te raadplegen zijn (zie in het onderwerpenlijstje rechts onderaan het woordje 'Federatieblad' en klik door). Daarnaast kunt u op internet eveneens veel nuttige informatie vinden. Zolang we u er maar even aan herinneren, dat bepaalde punten weer aan de orde zijn.

DE GASSLANGEN

Die moet u echt bijtijds vervangen, de uiterste houdbaarheidsdatum vindt u op de slang zelf terug, maar ze gaan sowieso maximaal drie jaar mee, dus na die periode: weg ermee! Neem geen risico: een poreus geworden slang kan letterlijk dodelijk zijn: BOEM! En we zijn potdorie toch geen terroristen?

Het bestuur is inmiddels van mening dat een officiële controle op de houdbaarheidsdatum iets te betuttelend zou zijn en bovendien te veel tijd kost: de leden hebben het al druk genoeg met andere zaken. Dus néém uw verantwoordelijkheid, en als u precies wilt weten hoe, surf dan even naar de 'Gasreglementen' op onze website. Of zoek onder 'Federatieblad' naar het decembernummer uit 2015 en kijk op blz. 4: daar staan ook alle ins en outs nog eens toegankelijk beschreven.

DE TEKEN!

Het tekenseizoen is weer begonnen en ook op de Federatie komen die kleine beestjes voor. Bescherm vooral uw (klein)kinderen als ze in het gras of onder struikgewas spelen. Beschermende kleding aan, petje op, en iedere avond even op die krenten controleren. Verwijderen met kop en al, anders kotsen ze het gif juist de huid in, met alle risico's van dien. Rode vlekken? Acuut naar de huisarts voor een antibiotica-cuur. Anders loopt u kans, de ziekte van Lyme te krijgen en dat is geen lolletje. Zie ook ons allereerste nummer (juli/augustus 2015), pagina 9, inclusief enge foto!

De tips tegen wespen komen later in het seizoen wel weer aan bod. Zorgt u ondertussen goed voor onze bijtjes?

Emma Veenstra

ALLERLEI

POST DOORSTUREN?

Het postadres voor leden tijdens het seizoen luidt:
Tuincomplex De Federatie
tuin nr. ... - Verbindingsweg 3
1114 BG Amsterdam-Duivendrecht

TRACTOR NODIG?

Tractorwerkzaamheden kosten € 3,- per uur of per rit.

ZIEKENBEZOEKER

Wordt u opgenomen cq. geopereerd in een ziekenhuis?
Of is iemand ons onvallen? Meld het a.u.b. bij de
ziekenbezoeker, **Gerard Vink**.

Tel 06-40483301

e-mail ziekenbezoeker@xs4all.nl (scan van
rouwkaart graag meesturen)

tuin nr 129

GASHOK / PERSCONTAINER

Iedere zondag van 11:00 - 12:00 uur zijn het gashok en de
perscontainer voor u geopend. (Tijdens het seizoen).

SPREEKUR BESTUUR

Iedere zaterdag van 10:00 - 11:00 uur is er een bestuurslid
in de bestuurskamer aanwezig voor uw vragen of opmer-
kingen. (Tijdens het seizoen).

VUILNISZAKKEN KOPEN

Iedere zaterdag van 10:00 - 11:00 uur kunt u de bedrukte
vuilniszakken kopen in de bestuurskamer.

BAKFIETS OF INVALIDEWAGEN/ROLSTOEL NODIG?

Deze staan bij het werkhok van de tuincommissie en zijn
na overleg te gebruiken.

WINKEL 'THE GARDEN SHOP' BIJ ONS LUSTOORD

OPENINGSTIJDEN

Maart - April / September - Oktober

Zaterdag 10.00 - 13.00 uur

Mei - Juni - Juli - Augustus

Zaterdag 10.00 - 13.00 uur

Zondag 10.00 - 12.00 uur

Dinsdag 18.00 - 20.00 uur

DE PITTENSPECIALIST

levert producten als butaan-/propaangas verwarming, pe-
troleum, koelkasten, geisers en kookplaten. Adres: Jacob
van Lennepkade 8,

1053HG Amsterdam, tel 020-6181095.

Openingstijden: do en vrij 09.00 tot 17.30 uur; za 09.00 tot
16.00 uur | website www.pittenspecialist.nl

Deze maand zijn er geen advertenties binnen-
gekomen. Toch willen wij u er nogmaals op wijzen,
dat u hier uw tuin-gerelateerde, overbodig geworden
spulletjes kunt aanbieden. Stuur een e-mail naar:
redactie.federatie@gmail.com

HET JUISTE E-MAILADRES GEBRUIKEN!

Er hebben ons berichten bereikt dat men gepoogd
had de redactie een e-mail te schrijven, maar dat het
niet was aangekomen. Bij deze nogmaals het juiste
e-mailadres. En let op: het bestaat uit twee woorden
met een punt er tussen! Hier komt het:
redactie.federatie@gmail.com

Als u dit gebruikt moet het goed komen. Overigens
staan we, samen met een paar andere nuttige
e-mailadressen, ook vermeld in het overzicht van
functies en taken op pagina 12.

KLEINE TUINKALENDER MEI

Zaaien

- Zaai eenjarige planten en bloemen (zoals de Papa-
ver of de klapproos) direct op hun plaats, want deze
willen liever niet verplaatst worden.
- Zaai ook eens voor de verandering pronkbonen!

Planten

- Plant zomerbollen zoals de Dahlia en de Anemoon.
- Plant bodembedekkers zodat de grond bedekt
raakt en je minder last hebt van onkruid.

Beschermen

- Bescherm jonge planten tegen slakken. Je kunt de
planten beschermen met een barrière van bijvoor-
beeld fijngemaakte eierschalen of zaagsel.
- Houd het weerbericht in de gaten. Vooral bij een
heldere hemel kan het 's nachts nog vriezen. Dek
eenjarige planten af en pak ze deels in met vlies-
doek, noppenfolie en kranten als er nachtvorst wordt
voorspeld.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

HET BESTUUR NODIGT U UIT VOOR DE ALV

OP ZATERDAG 20 MEI 2017 - 13.00 UUR

IN HET VERENIGINGSGEBOUW VAN DE FEDERATIE

Werkzaamheden Buitensingel

De Buitensingel krijgt twee fietsstroken aan beide kanten en wordt een 30-km zone. Vanaf acht mei tot en met medio augustus vinden de werkzaamheden plaats en wordt de weg in delen afgesloten voor verkeer.

De gemeente Amsterdam voert de werkzaamheden uit. De vergunning is afgegeven door de gemeente Ouder-Amstel. De werkzaamheden kunnen nu beginnen omdat de verbreding van het spoor op deze plek klaar is. De richtlijnen voor 'Duurzaam Veilig Verkeer' zijn het uitgangspunt voor de herinrichting van de Buitensingel.

Dat betekent meer plaats voor de fiets en minder voor de auto. Voor automobilisten wordt de weg visueel smaller door de aanleg van de fietsstroken. De verwachting is dat men hierdoor vanzelf langzamer gaat rijden.

De Verbindingsweg wordt niet heringericht 'met het oog op de ontwikkeling van De Nieuwe Kern', maar wel wordt de maximumsnelheid op deze weg verlaagd naar 30 kilometer per uur.

Bron: Staatscourant, 1 september 2016

Max Paumen

pesto alla Genovese

SERVEERTIPS

- als dip bij borrel of barbecue
- op brood
- door (warme) krieltjes of pasta (vlak voor het serveren toevoegen, anders verliest het basilicum teveel van zijn smaak)
- in een salade met tomaat en (buffel)mozzarella
- bij geroosterde groenten zoals bijv. aubergine en courgette

Deze keer een basisrecept voor PESTO en een paar suggesties om er eindeloos mee te variëren.

Pesto is een Italiaanse saus, oorspronkelijk gemaakt door olijfolie, basilicumblaadjes, knoflook, (zee)zout, peper, pijnboompitten en harde kaas fijn te malen. Het is gemakkelijk en snel te maken en bovendien is zelfgemaakte veel lekkerder dan uit een potje van de Jumbo.

Je kunt het overal bij en door van alles eten en het geeft elk gerecht gelijk een heerlijk Mediterraan tintje. Ook is het (onder olijfolie) een paar weken in de koelkast te bewaren en als je het invriest (bijvoorbeeld in een ijsblokjes-bakje) kun je een voorraadje voor de hele zomer maken als je een keer een grote oogst hebt van je basilicumplant.

In een keukenmachine of met de staafmixer gaat het het snelst, maar ook met een vijzel is het resultaat prima!

WAT HEB JE NODIG?

- 3 handen basilicumblaadjes (zonder de steeltjes)
- 30 gram harde pittige kaas (Parmezaan, Pecorino, Gran Padano of zelfs een harde Nederlandse oude kaas)
- 30 gram pijnboompitten
- 2 tenen knoflook
- zeezout en peper
- 75 à 100 ml. extra vergine olijfolie

Rasp de kaas; rooster de pitjes in een droge pan tot ze lichtbruin zijn (pas op, want dat gaat sneller dan je denkt!); was de basilicumblaadjes en pel de teentjes knoflook en snijd deze in kleine stukjes.

Doe alles met wat zout en de olie in de keukenmachine (of een hoge kom, als je een staafmixer gebruikt) en pureer het geheel tot de gewenste structuur. Voeg naar smaak wat peper toe. Klaar is Kees! Zoals gezegd: bewaar het in een pot in de koelkast met een extra scheutje olijfolie, zodat het geheel "onderstaat".

VARIATIES

- *rode-pesto*: in plaats van basilicum: 100 gram (half)zongedroogde tomaatjes en een ontvelde en in stukjes gesneden geroosterde rode paprika
- *rucola-pesto*: 75 gram (liefst wilde) rucola en 15 gram basilicumblad
- *rucola-radijsblad-pesto*: half/half wilde rucola/radijsblad
- vervang pijnboompitten eens door cashewnoten of walnoten!

Eet smakelijk!

Lejo Noorlander

FEDERATIE VAN AMSTERDAMSE AMATEURTUINDERS

BESTUUR

Voorzitter	B. Verburg	79
Secretaris	J. Schuurman	23
Penningmeester	A. de Winter	56
2e Voorzitter	C. van Broekhuijsen	161
2e Secretaris	S. Bezemer-Otten	54
2e Penningmeester	vacant	-
Algemeen functionaris	M. Overbeek	40

COMMISSIES

BOUWCOMMISSIE

K. van Broekhuijsen	89
R. Booms	184
E.J. Blankenzee	53

TUINCOMMISSIE

P. Hendriks	139
M. Hillebrand	154
J.P. Hogenes	101
B. Roubos	136

BARCOMMISSIE

R. Ditzel	108
A. Ditzel	4
I. Ditzel	92
G. Wieringa	96
C. Dekker	201

KASCONTROLECOMMISSIE

D.J. van der Veen	46
J. Van Broekhuijsen	155
W. Bakker	105
H. Berkenbosch	172

REDACTIECOMMISSIE

E. Kuijt	198
P. Oosterhout	63
E. Veenstra	45

KLAVERJASCOMMISSIE

H.G. Feenstra-Koeberg	207
S. Raineri-Feenstra	20

TECHNISCHE COMMISSIE

R. Wijtzes	78
A. de Groot	85

OVERIGE FUNCTIES

TRACTORCHAUFFEURS

G. Kroeze	141
P. Broekhuijsen	58

TAKKENKRAKERS

J. Ferwerda	143
M. Stokhof	42
M. Paumen	144
B. Wollrabe	186

PERSCONTAINER

Hr. de Vries	78
--------------	----

LOODGIETER

via het bestuur

GASDEPOT

D. Schuurman	14
C. Schuurman	23

EHBO & REANIMATIE

J. van Broekhuijsen	155
D. Erisman	115

OPNEMER ELEKTRASTAND

Nadia Nain	--
------------	----

ELEKTRICIEN

B. van Benten	22
---------------	----

ONTSPANNINGSCOMMISSIE

D. Cornelissen	14
M. van Benten-Pap	22
R. Schuurman	36

BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS

ALGEMEEN ALARMNUMMER

112

POLITIE (MINDER URGENT)

0900 - 8844

BRANDWEER

020 6 21 21 21

AMBULANCE

020 555 55 55

CENTRALE DOKTERSDIENST

020 592 34 34

WAARNEMING APOTHEKEN

020 694 87 09

TANDARTS BEM.BUREAU

020 570 95 95

DIERENAMBULANCE

020 626 21 21

ONGEDIERTE-BESTRIJDING

020 555 56 00

MELD MISDAAD ANONIEM

0800 7000

TAXICENTRALE

020 677 77 77

ANWB WEGENWACHT

0800 - 0888

E-MAILADRESSEN

Bestuur	federatie@xs4all.nl
Redactie	redactie.federatie@gmail.com
Ontspanningscommissie	ocdefederatie@hotmail.com
Tuincommissie	tuincommissie@xs4all.nl
Ziekenbezoeker	ziekenbezoeker@xs4all.nl

OP ONZE **WEBSITE** VINDT U
DE DIGITALE VERSIE VAN HET
VERENIGINGSBLAD

WWW.DEFEDERATIE.NET

Bouwen aan leegstand

'De kunst van het loslaten', dat heb ik altijd een mooie uitdrukking gevonden. Veel zaken lopen beter als je je er niet mee bemoeit. Maar ja, we zitten opgescheept met een overheid die zich overal mee bemoeit, en dat steevast vertaalt als 'vooruitgang', ook al gooien ze het kind met het badwater weg.

Ook onze volkstuinen dreigen onder de voet te worden gelopen in deze vaart der volkeren. Voor- en tegenstanders staan lijnrecht tegenover elkaar, à la Trump en Clinton, Le Pen en Macron, May en Cameron. Want het lijkt een wereldwijd probleem: materialisten versus natuurmensen. Nuanceren is er niet meer bij. Hoe kun je elkaar zo nog ooit overtuigen van de beste oplossing voor iederéén?

Wel, wat dacht u van even niets doen, even loslaten, even afwachten hoe de wereld zich ontwikkelt? In dit verband zei *Hiltje Berkenbosch* zijdelings iets interessants tijdens ons interview (op pag. 3). Ze zei: "De overheid denkt niet vooruit! Neem de bejaarden-centra die ze nu sluiten. Ineens moeten alle oudjes weer zo lang mogelijk 'zelfstandig' blijven. Maar weet je waarom die centra destijds zijn opgezet? Vanwege het tekort aan huizen! Zo zou er weer ruimte vrijkomen voor de nieuwe generatie, redeneerde de overheid.

En let wel: op dit moment zijn er meer ouderen dan ooit. Allemaal babyboomers die straks gewoon uitsterven, terwijl het aantal kinderen daalt. Maar wat doen ze? Bijbouwen!"

VERGRIJZINGS-CIJFERS

Precies Hiltje, precies. In feite wordt er druk gebouwd aan een toekomstige leegstand (net als met al die kantoren). Ik heb de vergrijzings-cijfers er even bij gezocht: Nederland telt op dit moment 3,1 miljoen 65-plussers, waarvan 0.7 miljoen 80-plussers. Dit aantal zal de komende jaren snel stijgen. In 2040 is 26 % van de totale bevolking 65-plusser (4.7 miljoen!!), onder wie 2 miljoen 80-plussers (cijfers CBS). En die zitten, als het aan de bestuurders ligt, straks allemaal in hun eigen huisje te verpieteren, terwijl hun toch al overbelaste kinderen (want veelal tweeverdieners met eigen kroost) worden opgezadeld met de mantelzorg onder het motto van burgerparticipatie - voor zover ze althans nog in de buurt van hun ouders kunnen wonen! En daar worden onze volkstuintjes mede aan opgeofferd? Voor nog meer bouw? Voor dit gebrek aan beleid? Ik vind het een solide tegenargument.

MINI-HUISJES-HYPE

Maar er is meer: een minihuisjes-hype, overgewaaid uit de VS. Veel mensen willen liever kleiner gaan wonen: vanwege de kosten, sociale aspecten, het milieu, de vrijheid, 'innovatie' etc. Maar daarover een volgende keer meer.

Hier wil ik alleen nog even melden dat de Bijlmerbajes sinds kort een eigen Moestuin heeft, aangelegd voor de aldaar opgenomen 500 vluchtelingen. Dus precies op de plek, waarvandaan onze volkstuin-voorgangers destijds moesten verkassen. Lachen toch? Zie www.stadsboeren.org

Emma Veenstra

DE VOGELSPOTTER

Eén van de 'vrolijkste' vogels die we kennen is de specht, ontdekte Carry Bennink. Niet alleen lijkt hij constant te lachen, hij roffelt er ook nog eens lustig op los! En voor al die lol wordt hij dik beloond met voedsel, nestholtes, territoriaal gezag én (hopelijk) een dartele partner.

Onder redactie van Emma Veenstra

De Specht

Spechten spotten lukt het beste in het vroege voorjaar. In die periode zijn ze minder schuw dan normaal én maken ze meer lawaai. In Nederland komen wel tien soorten spechten voor, maar op ons volkstuinencomplex zijn het er voornamelijk twee: de groene specht en de grote bonte specht.

Een specht in volle vlucht kun je herkennen aan zijn snelle wiekslagen, waarbij hij zijn vleugels even intrekt, zodat hij ietwat schoksgewijs, in golvende lijnen vooruit komt. Hij landt meestal verticaal tegen de stam van een boom, waaraan hij zich dankzij zijn sterke tenen vast weet te klemmen, gesteund door zijn puntig toelopende staartpennen.

GROENE SPECHT

De groene specht is een prachtige vogel met een rode schedel, zwart omrande ogen, groene vleugels en staartveren, een gele stuit en zwart gevlekte borst. Ze kunnen uitgroeien tot 30-36 cm en hebben een spanwijdte van 45-50cm.

Hun voedsel bestaat voornamelijk uit op de grond levende mieren. Met hun sterke, puntige snavel doorwoelen ze de grootste mierenhopen, zowel die van grote rode bosmieren als die van kleine bruine en zwarte grasmiertjes. Ze zoeken daarom graag onze gazonnetjes af. Ook rupsen en allerlei poppen eten ze met smaak. De groene specht herken je gemakkelijk aan zijn luid weerklinkende lach: tju, tju,tju, tju, of tjo, tjo, tjo! Ook kan hij soms 'hinniken als een paard'.

GROTE BONTE SPECHT

De grote bonte specht valt te herkennen aan zijn dieprode anaalstreek, met een scherpe afscheiding van de witachtige buik en twee grote, wit-ovalen schouderlekken op de zwarte vleugels met een witte, smalle rand. Het volwassen mannetje heeft een rode vlek op zijn achterhoofd, in tegenstelling tot het vrouwtje: haar kruintje is zwart. Grootte: 23-26 cm, met een spanwijdte van 38-44 cm. Het menu bestaat uit insecten, zaden van naaldbomen en soms de eieren en nestjongen van andere vogels.

Groene Specht

*Spechten beperken
hun gesnor niet
alleen tot
takken,
ze hameren
letterlijk op
alles wat
lekker meetrilt.*

De grote bonte specht maakt twee soorten geluiden: allereerst het 'snorren' ofwel ratelen op een tak, bedoeld om zijn gebied te markeren en een wijfje te lokken. Deze sound, die vooral in het voorjaar weerklinkt, kan zeer ver reiken. Het is een soort muzikale triller, voortgebracht door het herhaalde, snelle hameren tegen een dorre tak: de snorstomp. Maar spechten beperken hun gesnor niet alleen tot takken, ze hameren letterlijk op alles wat lekker meetrilt; metalen en zinken voorwerpen zijn voor hen een feestje!

Het tweede, meest bekende geluid ontstaat door het ijverige gehamer van de specht tijdens de bouw van zijn nest in een boom of bij het zoeken naar voedsel in de rest van het jaar. Gemiddeld gaat zijn kop wel 8 tot 10 keer per seconde op en neer – een mens zou er hoofdpijn van krijgen! Zo niet de specht: die heeft gelukkig minder hersenvocht dan wij.

Carry Bennink

Heermoes

Heermoes is een plantje waar niet iedereen even blij van wordt. Het heeft, om het tactvol te zeggen, een vrij 'dominante' aard. Anderen noemen het gewoon onkruid.

Heermoes heet in het Latijn *Equisetum arvense*, maar is beter bekend onder de naam *Paardenstaart*. In de praktijk is het giftig voor paarden. De meesten van ons zullen dit plantje wel eens in hun tuin zijn tegengekomen.

Geen kennismaking om vrolijk van te worden. Het is ronduit irritant, hoezeer Heermoes kan woekeren en het gewoon vertikt, weer te verdwijnen. Vorig jaar zomer liep ik een keer met Peter Hendriks en Maggie Hillebrand mee tijdens een tuincontrole. En om de haverklap kwam dit probleem bij de tuinders ter sprake.

'KERSTBOOMPJE'

Toen wij acht jaar geleden ons huisje kochten, was de tuin echt overwoekerd met dit nare plantje. Je kon niet ergens kijken of er kwam, zoals wij het noemden, een klein kerstboompje uit de grond. We vroegen her en der om raad en iedereen had wel een oplossing, maar in de praktijk hielp niets, zelfs schoffelen bleek zinloos.

Naast onze tuin was Willem Hendriks aan het werk. Hij gaf als tip: 'graaf de grond een halve meter af trek elke wortel die je tegen komt eruit'. Ik zie Willem nog zitten: vier maanden lang iedere dag op zijn emmertje, de ene meter na de andere meter afgravend, zak na zak vullend met wortels.

De lezer zal begrijpen dat ik dit echt niet zag zitten. Maar al googelend begreep ik steeds beter, wat het zo moeilijk maakt, deze heer tot moes te slaan: de wortels groeien meters diep de grond in en vertakken zich horizontaal. Was er dan echt niets aan te doen?

VOLHOUDEN

Gelukkig is mijn credo altijd: "voor ieder probleem is een oplossing". Waar ik ook kwam besprak ik het probleem. Op een dag was ik aan het vissen in IJlst, Friesland, en zag ik in een tuin een enorme hoeveelheid heermoes staan. Ik zeg tegen een andere visser: "oh nee hè, hier ook die troep?" Waarop hij antwoordde: "ach, dat heb je binnen enkele maanden je tuin uit". Maar hoe dan? En daar kwam de oplossing: "iedere dag met een plamuurmes 100 centimeter langs de stengel steken tot je 'knak' hoort en het stengeltje er uit trekken. Heermoes haalt zijn energie namelijk uit het groene gedeelte bóven de grond". Toen wij kort daarna vertrokken riep hij nog: "wel volhouden, hè?"

Terug op De Federatie begon ik nog de volgende dag met het steken van de stengeltjes, centimeter voor centimeter op mijn arme knieën. Wat een mega klus! Maar inderdaad, op de doorgestoken plekken kwam niets meer terug, en enkele maanden later moest ik zoeken, wilde ik nog een stengeltje vinden. Kortom: ik weet wat het is in het begin: heel ondanbaar werk. Maar geloof mij, het werkt! Als je maar volhoudt, iedere dag.

Valt er dan niets positiefs over heermoes te schrijven? Toch wel. Niet dat je de plant kan eten, maar een geurige thee kan je er wel van trekken: laat een flinke eetlepel (gedroogde) heermoes 20 minuten lang zachtjes koken in een ruime hoeveelheid water, en drink het in kleine hoeveelheden over de dag. Een zoete wraak!

Evert Kuijt

